

CHỐNG PHÂN BIỆT ĐỐI XỬ VỚI PHỤ NỮ VÀ TRẺ EM GÁI VÀ PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI

Thảo luận về hoàn thiện và thực thi pháp luật (số 2)

Tháng 4/ 2020

EU JULE

Đồng tổ chức bởi:

- Bộ Tư pháp
- Liên minh Châu Âu
- UNDP

09/08/2019

Hà Nội, Việt Nam

Ý NGHĨA

Bình đẳng giới là trọng tâm của Chương trình nghị sự 2030 vì sự Phát triển Bền vững. Đây được coi là một trong những vấn đề ưu tiên hàng đầu khi nó được xây dựng trở thành một mục tiêu độc lập – Mục tiêu số 5. Bình đẳng giới được lồng ghép xuyên suốt toàn bộ Chương trình nghị sự với vai trò là một trong những nhân tố then chốt thúc đẩy sự phát triển bền vững, hướng đến mục tiêu không để bất kỳ phụ nữ và trẻ em gái nào bị bỏ lại phía sau.

Việt Nam được ghi nhận là quốc gia có chính sách và pháp luật thể hiện sự cam kết mạnh mẽ về bình đẳng giới. Nguyên tắc bình đẳng giới và chống phân biệt đối xử đã được ghi nhận trong Hiến pháp và nhiều văn bản pháp luật như Luật Bình đẳng giới, Luật phòng, chống bạo lực gia đình. Việc bảo đảm bình đẳng giới và chống phân biệt đối xử đã, đang và sẽ tiếp tục đạt được những tiến bộ đáng kể.

Một trong những mục tiêu chính của Chương trình EU JULE là nâng cao năng lực của hệ thống pháp luật và tư pháp Việt Nam nhằm giải quyết các vấn đề về phân biệt đối xử đối với phụ nữ và bạo lực trên cơ sở giới.

Để đạt được mục tiêu này, Bộ Tư pháp, Liên minh Châu Âu (EU) và Chương trình phát triển Liên Hợp Quốc (UNDP) đồng tổ chức Phiên thảo luận về hoàn thiện và thực thi pháp luật về “Chống phân biệt đối xử với phụ nữ và trẻ em gái và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới” để xem xét thực trạng, đánh giá các văn bản pháp luật và chính sách liên quan. Từ đó, thống nhất các ưu tiên hành động cho Việt Nam, cũng như các hỗ trợ từ Chương trình EU JULE và các đối tác khác.

NHỮNG NỘI DUNG NỔI BẬT

Phiên thảo luận thu hút sự tham gia của hơn 150 đại diện của các bộ và các cơ quan liên quan như Bộ Tư pháp, Bộ Công an, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, Tòa án Nhân dân Tối cao, Viện Kiểm sát Nhân dân Tối cao, các tổ chức quốc tế, các đối tác phát triển, các tổ chức phi chính phủ, các học giả trong lĩnh vực giới và pháp luật, và hơn 30 cơ quan thông tấn báo chí.

Chương trình của Phiên thảo luận được chia thành hai chủ đề chính, gồm thực trạng khung pháp luật và tổ chức thi hành pháp luật và thảo luận về các kiến nghị, giải pháp với thời lượng hợp lý để thúc đẩy việc thảo luận giữa các diễn giả và người tham dự.

Phiên thảo luận thứ nhất tập trung vào việc chia sẻ thông tin chính sách và pháp luật về việc chống phân biệt đối xử với phụ nữ và trẻ em gái, phòng chống bạo lực trên cơ sở giới và việc thực hiện các chính sách này trên thực tế. Dựa trên kết quả thảo luận tại phiên thứ nhất, phiên thảo luận thứ hai hướng tới các biện pháp để cải thiện tính hiệu quả của các cơ chế phòng chống bạo lực trên cơ sở giới đối với phụ nữ và trẻ em gái và việc thực thi các biện pháp này. Trên cơ sở các kiến nghị của các diễn giả và nội dung thảo luận tại hội thảo, kết quả của Phiên thảo luận gồm một danh sách các hành động cần được ưu tiên.

Phiên thảo luận đã thu hút được sự chú ý đáng kể của giới truyền thông với hơn 30 bài báo và bài đưa tin trên các báo điện tử lớn và các phương tiện truyền thông khác, trong đó có VTV3 và Báo Nhân dân, v.v...

Bên cạnh các thông điệp chính của UNDP và các cơ quan Việt Nam, các bài báo, tin tức đều đề cập tới Mục tiêu của Chương trình EU JULE. Thông tin và video về hội thảo cũng được chia sẻ trên các trang mạng xã hội lớn như Facebook, Twitter và Instagram.

Chúng ta cần thay đổi văn hóa im lặng đang cản trở phụ nữ và trẻ em gái, và đặc biệt là nam giới và trẻ em trai trong việc báo cáo các trường hợp bạo lực.

“

Bà Caitlin Wiesen
Trưởng đại diện thường trú, UNDP Việt Nam

Có khoảng 50 kiến nghị, ý kiến từ các diễn giả và người tham dự được nêu ra tại Phiên thảo luận, gồm cả các kiến nghị chung và kiến nghị về từng vấn đề cụ thể. Các kiến nghị đều tập trung vào các giải pháp mang tính thể chế, pháp luật, các biện pháp kỹ thuật nhằm ngăn chặn bạo lực trên cơ sở giới, cũng như để bảo vệ nạn nhân và những người có khả năng trở thành nạn nhân của các hình thức bạo lực trên cơ sở giới.

Phần lớn các kiến nghị đều phù hợp với các kết quả dự kiến của Chương trình EU JULE. Trong đó có các kiến nghị đã được thiết kế là hoạt động can thiệp trong khuôn khổ Chương trình. Các kiến nghị này dù không hoàn toàn mới, song đã tái khẳng định sự cam kết của các đối tác đối với các mục tiêu chung của Chương trình EU JULE. Bên cạnh đó, cũng có một số các kiến nghị khác hoặc nằm ngoài khuôn khổ của Chương trình EU JULE, hoặc đã được thực hiện bởi các cơ quan và tổ chức khác. Nhằm tránh trùng lặp và phù hợp với khuôn khổ Chương trình EU JULE, bản tóm tắt này sẽ chỉ đề cập đến các kiến nghị có liên quan nhất và có thể trở thành hành động cần được ưu tiên cho các đối tác của EU JULE trong thời gian tới. Lưu ý rằng, thứ tự các hành động cần được ưu tiên sau đây không thể hiện mức độ quan trọng.

CÁC HÀNH ĐỘNG CẦN ĐƯỢC ƯU TIÊN CHUNG

Nâng cao nhận thức của người dân về bình đẳng giới và quyền được bảo vệ khỏi bạo lực trên cơ sở giới, đặc biệt đối với các nhóm yếu thế nhất trong xã hội.

Hoàn thiện pháp luật (đặc biệt là Bộ luật Hình sự) và chính sách đảm bảo tương thích với các chuẩn mực quốc tế về phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới.

Nâng cao năng lực về bình đẳng giới và xử lý các vụ việc về bạo lực trên cơ sở giới cho cán bộ, nhân viên của các cơ quan tư pháp và thi hành pháp luật, hòa giải viên và người thực hiện trợ giúp pháp lý.

Xây dựng chương trình trợ giúp pháp lý toàn diện hơn cho nạn nhân của bạo lực trên cơ sở giới; Giám sát và đánh giá chất lượng dịch vụ của người thực hiện trợ giúp pháp lý.

Tăng cường đối thoại và nghiên cứu để học hỏi kinh nghiệm quốc tế và các thực tiễn tốt.

Đã có nhiều cam kết và hoạt động được thực hiện trong công tác phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới. Tuy nhiên, chúng ta vẫn cần cố gắng nhiều hơn nữa.

Ông Nguyễn Khánh Ngọc

Thứ trưởng Bộ Tư pháp

CÁC HÀNH ĐỘNG CẦN ĐƯỢC ƯU TIÊN CỤ THỂ

Thiết lập đường dây nóng trợ giúp pháp lý trực 24/24 ở các cấp chính quyền, thí điểm ở một số tỉnh trước khi nhân rộng;

Thiết lập cơ chế đánh giá chất lượng vụ việc trợ giúp pháp lý cho người được trợ giúp pháp lý;

Triển khai đa dạng các chiến dịch truyền thông hướng tới người dân về bình đẳng giới và phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới trên các phương tiện truyền thông như chương trình TV, báo đài, mạng xã hội như Facebook, v.v...

Hình sự hóa mọi hình thức bạo lực đối với phụ nữ, bao gồm cưỡng hiếp trong hôn nhân, bạo lực ghen hờ, bạo lực ở nơi công cộng và quấy rối tình dục; Xử lý đối với các hành vi xâm hại tình dục trẻ em ở mọi cấp độ.

Thiết lập các cơ chế phản ứng nhanh, phối hợp chặt chẽ với người thực hiện trợ giúp pháp lý và các bên liên quan khác để hỗ trợ kịp thời và toàn diện cho người bị bạo hành trong các vụ việc bạo lực trên cơ sở giới.

CHỦ TRÌ

- Ông Nguyễn Khánh Ngọc – Thứ trưởng Bộ Tư pháp.
- Bà Axelle Nicaise – Đại diện lâm thời, Đại diện Phái đoàn EU tại Việt Nam
- Bà Caitlin Wiesen – Trưởng đại diện thường trú, UNDP tại Việt Nam
- Bà Nguyễn Thúy Hiền, Phó Chánh án, Tòa án Nhân dân tối cao

Dựa trên số lần các kiến nghị được đề cập và mức độ quan tâm thảo luận giữa các diễn giả, đại biểu tại Phiên thảo luận, Bản tóm tắt này trình bày các kết quả chính về hoàn thiện và thực thi pháp luật, tập trung vào các kiến nghị nhằm tăng cường phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới dưới góc nhìn của UNDP tại Việt Nam. Các nội dung trong Bản tóm tắt này không được coi là sự đồng thuận về các khuyến nghị của tất cả đại biểu tham dự Phiên thảo luận.

facebook.com/eujule

bit.ly/2sYC74k

Bản tóm tắt này là một ấn phẩm truyền thông thuộc chương trình “Tăng cường pháp luật và tư pháp tại Việt Nam”. Chương trình “Tăng cường pháp luật và Tư pháp tại Việt Nam” (EU JULE) do Liên minh Châu Âu tài trợ, với đóng góp tài chính từ UNDP, UNICEF. Chương trình do hai cơ quan này của Liên Hợp Quốc thực hiện với sự phối hợp của Bộ Tư pháp Việt Nam.